

Izključna pooblaščenost za oglaševanje Italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Uredništvo in sprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Bollettino No 1154:
Attacchi nemici nel settore centrale e nella piana di Catania respinti
15 velivoli distrutti, un mercantile colpito

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:
Attacchi di rilevanti forze avversarie contro il settore centrale del fronte e nella piana di Catania sono stati respinti dalle truppe italiane e germaniche, mentre nel settore occidentale, dopo aspri combattimenti sostenuti contro poderose formazioni corazzate, la difesa ha dovuto spostarsi su posizioni arretrate.
Reperti aerei dell'Asse hanno operato su naviglio avversario nelle acque della Sicilia: un mercantile di grosso tonnellaggio è stato colpito ed incendiato da nostri aerosiluranti ad oriente di capo Passero.
Sulla Sardegna, durante l'incursione segnalata dal precedente bollettino, l'aviazione anglo-americana perdeva ad opera della nostra caccia dieci plurimotori, le artiglierie contraccree, oltre ai due già indicati, abbatterono un terzo apparecchio caduto presso Villasor.
Incursioni aeree su Foggia, Salerno e su taluni piccoli centri del Lazio causarono danni di notevole importanza nelle due città, di entità trascurabile nella campagna romana. Un aereo avversario veniva distrutto in combattimento nel cielo di Foggia. Un altro nel cielo di Montefalcone (Avellino). L'equipaggio di quest'ultimo è stato catturato.
Dalle operazioni degli ultimi due giorni otto nostri velivoli non sono rientrati alle basi.

Vojno poročilo 1154:
Napadi na srednjem delu sicilskega bojišča in pri Cataniji odbiti
15 letal uničenih, velik parnik zadet

Italijansko uradno vojno poročilo št. 1154 pravi:
Italijanske in nemške čete so odbile napade znatnih sil proti srednjemu delu bojišča in catanijski ravnini, na zahodnem bojišču pa je obramba po hudih bojih proti močnim oklepnim oddelkom morala premakniti se na postojanke, ki leže bolj zadaj.
Osni letalski oddelki so nastopili proti nasprotnikovemu brodomu po sicilskih vodah. Naša torpedna letala so vzhodno od rta Passero zadela in zažgala trgovsko ladjo velike mere.
Nad Sardinijo je med napadom, ki ga omenja poprejšnje vojno poročilo, angleško in ameriško letalstvo po zaslugi naših lovcev izgubilo 10 večmotornih letal, protiletalsko topništvo pa je razen dveh strojev, ki sta bila že omenjena, zbil še tretjega, ki je padel blizu Villasora.
Letalski napadi na Foggia, Salerno in nekaj majhnih krajev po Laziu so povzročili škodo znatnega pomena v obeh mestih, neznatno pa v rimski Campagni. Eno nasprotnikovo letalo je bilo uničeno nad Foggio, drugo pa nad Montefalconem (Avellino). Posadka s tega letala je bila zajeta.
Z nastopom v zadnjih dveh dneh se 8 naših letal ni vrnilo v oporišče.

Nadaljnji glasovi tujega tiska o bombardiranju Rima

Rim, 24. julija. s. Val zgražanja, ki ga je po svetu zbudilo zločinsko bombardiranje Rima, se spreminja v slovesno glasovanje v prid Rima, ki je zibelka zahodne omike in vsega krščanstva. V Španiji listi še naprej poevčejo dolge članke barbarskemu napadu in prinašajo slike opustošenj v baziliki sv. Lovrenca, na pokopališču Veranu, v vseučiliškem mestu in v stanovanjskih predelih. List "Informaciones" piše pod naslovom »Mati Rim«:
Ako z veliko popustljivostjo dopuščamo, da je treba zaradi vojnih potreb bombardirati mesta na celini, potem je treba narediti posebno izjemo, ko gre za Rim. Kajti Rim, piše list, ni le navadno mesto, temveč večno mesto, kajti Rim je bil tisti, ki je položil temelj zamisli in besedi »mesto«. Rim ni lastnina le enega naroda, temveč je last vsega kulturnega sveta, kajti rimska kultura je posvetila v lučjo v mrak zahodnega sveta, od ene strani Atlantskega morja na drugo. Rim je krščanstvo in zato vsaka bomba, ki pade na Rim, trga meso s telesa vseh tistih, ki se čutijo njegovi duhovni sinovi. Vsek izmed starih kamnov, ki zletijo v zrak, zadene v srce. Vsaka luknja, ki zazija med njegovimi vrtovi, kjer rastejo ciprese in mirte, pomeni za nas mrtvaško temo. List končuje članek s prošnjo Vsemogočnemu, naj reši Rim.
Zgražanje in bolest nad barbarskim napadom narašča po vsej državi, čim več podrobnosti prihaja na dan. Narodni tehnični odbor katoliške akcije je poslal vatikanskemu državnemu tajniku kardinalu Maglianeju tole brzojavko:
»Narodni tehnični odbor španske Katoliške Akcije se z vso sinovsko ljubeznijo pridružuje boli sv. očeta zaradi večnega mesta, ki je po-

Junaštvo italijanske obrambe pri nasprotnikovem izkrcanju na Siciliji

Svetel vzgled admirala Leonardija, poveljnika obrambe v Augusti

Rim, 24. julija. s. Ker so odpadli vojaški razlogi, ki so zapovedovali molk, je zdaj moči povedati kaj o dogodkih, ki so se razvijali na predelu med Siracuso in Augusto, težišču nasprotnikovega napada na Sicilijo, in o odporu njegovih branilcev. Ne le, da so ti dogodki prepleteni s številnimi dogodivščinami, ki pričajo o hrabrosti posameznika in skupnosti, temveč skupek teh prijetljajev docela odgovarja na vsa vprašanja, ki so se pokazala zaradi pomanjkanja novic, pa niso dobila odgovora.
V noči na 10. julij se je malo južno od Siracuse iz zraka izkrcal močan oddelek nasprotnikovih strokovnih čet. Te so pretrgale skoraj vse zveze med občinami in med obrambo, napadle od zadaj letališče in topništvo na tem predelu ter se vgnezdile tako, da so odrezale pot krajevnim rezervam in jih zadrževale, da ne bi mogli branilec mesta priti niče na pomoč.
Komaj je vojaško poveljstvo v Augusti zvedelo za nasprotnikov nastop, je sestavilo ter poslalo v boj dve stotnji mornarjev, ki so jih nabrali med mornarji, službojučimi pri tem poveljstvu, da bi z njimi očistili vrste vojakov in letalcev, ki so se bili južno od Siracuse. Ta peščica ljudi, vojakov, mornarjev in letalcev, se je ponoči zagrizeno borila in poglala Angleže nazaj na črto ob Anapu. Uspeh je spodbudil stotnjo mornarjev, ki ji je poveljeval grenadirski podporočnik, ki je zajel nasprotnikovo zastavo, da je proti zori skušala spet zavzeti most čez Anapo, na katerem so se bili vgnezdili Angleži. Mornarji so se vrgli v napad ter napredovali pod ploho nasprotnikovega svineca. Šele smrt jih je ustavila drugega za drugim. Nobeden se ni vrnil.
Ob zori so Angleži v zavetju otoka Maddalena, kjer jih strelji topništva s severa niso mogli doseči, lahko začeli izkrcavati velike oborožene sile. Navzlic temu pa je tista peščica ljudi, ki so branili Anapo, ojačena z gručami, ki so prišle iz

Bitka na vzhodu se širi na nove odseke

Včeraj so Rusi spet izgubili 566 oklepnikov in 105 letal — Ob Kubanu, pri Orlu, Bjelgorodu in Azovskem morju so spodleteli močni sovjetski napadi — Težki boji na srednjem odseku Sicilije

Hitlerjev glavni stan, 24. julija. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole uradno vojno poročilo:
Sovražnik razširja svoje velike napade na vzhodnem bojišču na nove odseke. Kljub temu so ostali tudi včeraj brez uspeha vsi njegovi poskusi, da bi, ne glede na izgube, vdrl v naše bojne črte. Navzlic vsej sovražni propagandi stoji armade nemške vzhodne vojske trdno in neomajno. V tesnem sodelovanju z letalstvom prizadevajo sovražniku velikanske krvave izgube. Tako je izgubila sovjetska vojska včeraj 566 oklepnikov in 105 letal. Nadaljnja oklepna vozila je uničilo letalstvo.
Na kubanskem mostišču in južno od Ladockega jezera je začel sovražnik po močni topniški pripravi s podporo oklepnih sredstev in bojnih letal napade, ki jih je nemško vodstvo pričakovalo in ki so se brez izjeme vsi ponesečili. Na bojišču od Azovskega morja do Bjelgoroda so se sovjetski napadi proti nemškim postojankam zmanj nadaljevali. S sestrelitvijo 50 oklepnikov je bila do majhnih ostankov uničena oklepna skupina, ki je prodrla severozahodno od Kubijskega. Na vsem področju pri Orlu je vrglo sovjetsko poveljstvo v borbo močne, deloma sveže pehotne in

stalo žrtev vojne, ter obnavlja svoje molitve za sv. očeta Pija XII., ter za zmagoslavje krščanskega mira, ki se zanj poteguje. Tudi družbo družinskih očetov, Marijine kongregacije, list »Correo de Andalusia«, številna društva in katoliške zveze v raznih krških državah so z gorečimi besedami izrekle svojo solidarnost sv. očetu.
Silen vtis, ki ga je dogodek naredil v Švici, pa je videti iz uvodnika v »Gazette de Lausanne« pod naslovom »Rim pod bombami«, v katerem je med drugim rečeno: »Ne verjamemo zatrdilom, da bi večno mesto skrivalo v sebi pomembno vojno industrijo. Jeklar ni mogoče postavljati v kraju, kjer ni ne premoaga ne železa. Rim ni bil nikoli industrijsko mesto in zdi se, da to tudi med sedanjostjo ni postalo, kajti italijanska vlada je zmerom gledala na to, da je mestu ohranila značaj upravnega in kulturnega središča. Edini cilji, ki zanje vemo, so morda železniške postaje, toda povsod stoji umetniški spomeniki, katerih razbitje bi pomenilo sramoten pečat za dobo, ki je takšne stvari dovoljevala. Lahko se najde opravičilo, češ da so bila bombardiranja tudi druga evropska prestolniska mesta, toda bombni napad na Rim nas na poseben način zadeva v dušo, ki zajema svojo hrano iz latinske kulture in omike. In končno, mar ni Rim za katoličane zibelka njihove vere? Sedež poveljarja Cerkve? Ali ni sen vseh katoličanov, da bi nekoč poromali v Rim? Imamo torej pravico, da protestiramo v imenu duhovnih vrednot, ki jih je treba rešiti, ako nočemo mirno gledati, kako se uničuje naša kultura in se poravna zmeda, ki prihaja za barbarskim vpadom. Imamo tudi dolžnost in pravico, da svojo bojazen na ves glas povemo.
Med drugimi članki, posvečenimi Rimu, je znamenit tudi članek Uga Donatija v »Corriere del

Siracuse« kjer je bil medtem pri letalskem bombardiranju padel mornariški poveljnik) zadrževala nasprotnikov zagon vse do popoldneva, ko so Angleži z oklepnimi vozovi, topništvom in dosti močnejšimi silami pogazili odpor teh mož, ki so ekoraj vsi padli na mestu, ter si odprli prosto pot proti Augusti in s kopnega obkolili obrežne baterije severno od Siracuse. Ponočni nastop se je ponovil, napadli so obrambne baterije od zadaj.
Ura je bila 10. Nasprotnik se je razlil od Siracuse proti severu, prestrezal ojačenja, prihajajoča iz notranjštine, ter se vgnezdil v Briolu. Kmalu nato je od severa prišla nemška motorizirana oklepna skupina, edina opora, na katero so mogle računati neznatne sile, ki so ostale za obrambo Auguste. Admirala Leonardija, vojaški poveljnik kraja, je neutrudljivo tekal po prvih črtah, hrabril branilce ter prebil noč med svojimi mornarji. Proti zori 11. julija so premagali tudi milenične pri severnih baterijah, obkoljene že skoraj 12 ur. Vojaki so topove razstrelili.
Položaj je ves dan ostal nespremenjen. Nasprotnika je odpor, na katerega je naletel, prevaral, da morda ni vedel, da ima pred seboj samo nekaj stotin ljudi. Čakal je, da bi zbral velike sile, preden bo sprožil napad.
Admiral, ki je bil skozi v prvih črtah, je povelečeval bojne duha branilcev ter je na križišču, od koder drže ceste v Augusto, razpostavil svojo poslednjo rezervno: dve stotnji mornarjev, ki ju je tudi sestavljal iz osebja, službojučega na oporišču.
Popoldne so se nasprotnikove sile, prihajajoče od juga, izkrcale na skrajni točki mesta Auguste, ko so prej s silovitim streljanjem pogazile pešce na obrežnih postojankah. Angleži so brž krenili na sever, toda pregnala in v veliki meri pokosila jih je silovita obramba mornarjev, razpostavljenih na križišču. Nasprotnik se je vgnezdil v mestu, drugi močan oddelek pa, ki je korakal ob obali, je napadel od zahoda. Toda mornarji in pešci, ki jih je

podpiral oddelek iz nemške skupine, so izjalovili poskus za obkolitev.
To je bilo zvečer 12. julija. Položaj je bil zelo resen. Kako dolgo se bo še lahko upirala ta peščica ljudi? Admirala je šel v prvo črto ter prebil noč med svojimi mornarji.
13. julija zjutraj je nasprotnik napadel z vseh strani. Pešci iz obrežne obrambe ter mornarji na križišču so se zagrizeno branili in so zdaj stali pred sovražnikom sami. Opoldne se je admirala v odprtem avtomobilu vrnil na poveljstvo, poklical načelnika svojega štaba in ker so bile pretrgane vse zveze, zapovedal, naj gre v Messina in poroča o položaju obrambe v Augusti. »Pa vi?« je vprašal častnik zaskrbeljeno. »Dokler je še kak cel človek tukaj, je moje mesto poleg njega!« je odgovoril admirala Leonardija.
Sedež poveljstva je bil odsej odveč, zato so vse ljudi, ki so služili tam, po večini mornariške častnike in podčastnike, poslali v bojno črto kot poslednje ojačenje. Še nekaj navodil načelniku štaba, pa je bila ura 14. Admirala Leonardija se je vrnil na boj med mornarje in med pešce, ki so se, dasi obkoljeni po nasprotniku, še vedno zagrizeno borili, da bi delil njihovo usodo. Upirali so se do zore 14. julija.

Nov minister za promet
Rim, 24. julija. s. Minister za promet senator Vittorio Cini je zadnje čase, to je od junija dalje, večkrat prošil, da bi ga iz zdravstvenih razlogov rešili njegove naloge. Duce se mu je zahvalil za delo, ki ga je dopolnil in ki je še posebno zaslužno zaradi sedanjih težav ter je njegovi želji ustregel. Za njegovega naslednika je z ukrepom, ki bo kmalu izdan, bil imenovan sedanji podtajnik v istem ministrstvu, nar. sv. inž. Giuseppe Peverelli.

Sočutje hrvaškega naroda ob bombardiranju Rima
Hrvaški poslanik pri sv. Stolic dr. Ante Nikšić je izrekel rimskemu guvernerju sočutje hrvaškega naroda ob letalskem napadu na glavno mesto Italije. Guverner se mu je pristočno zahvalil.

Posvet bivših japonskih ministrskih predsednikov
Tokio, 24. julija. s. Japonski ministrski predsednik je povabil na svoj uradni sedež bivše ministrske predsednike: barona Vahacukija, admirala Okada, barona Hiranuma, kneza Konoja, admirala Irota in generala Apeja, da bi se udeležili zasebnega posvetovanja. Na seji so bili tudi zunanji minister Šigemitsu, finančni minister Kaju, mornariški minister Šimada, minister za zadeve Velike vzhodne Azije Aoki ter drugi visoki uradniki. Ministrski predsednik je podrobno pojasnil najpomembnejši razvoj vojnega položaja ter mednarodno stanje.

Kaznovana lahkomišelnost
Udine, 24. julija. s. Udinski prefekt je mlado fašisto Longhega Liliano kaznoval z ukrepom o odvzemu izkaznice, in sicer z naslednjo utemeljitvijo: »to je gospodičina, ki je vsa v ognju zgolj za tako imenovano sijajno življenje. Pozablja na dolžnost, ki ji jo nalaga sedanj čas in se je v pismu, polnem eksotičnih domiselskov in premišljene lahkomišelnosti bahala, da ji dnevi potekajo med plesom in med vožnjami v razkošni jadrnici. Z vso verno je iskala za najbolj izbranimi oblekami ter s svojim vedenjem dokazala, da ni vredna nositi pokonci glave sprčo boleti mater, vdov in žena ter sprčo trpljenja in znoja italijanskega ljudstva, ki se žilavo bori, da ne bi padlo v nasprotnikovo sužnost.« Prefekt, ki je zvedel za ukrep zveznega tajnika, je zapovedal, da Longhega takoj pošljejo na obvezno delo.

Vohunska mreža v Bolgariji odkrita
Sofija, 23. julija. s. Uradno poročilo objavlja, da je bolgarska policija odkrila obsežno vohunsko mrežo, ki je delala v korist neke tuje države. Vsi vohuni so bili prijeti. Vrh tega so zaplenili skrivne radijske oddajne postaje, ki jih je organizacija uporabljala. Pri skrbni preiskavi v Plovdivu in Varni, kjer sta bili skrivni radijski postaji urejeni, so zaplenili tudi šifrirane arhive in ogromne vsote denarja. Po nujnem pospešenem postopku je posebno sodišče obsodilo štiri osebe na smrt. Manjše kazni so doletele ostale obtožence, med katerimi je tudi nek Armenec. Dalje je policija naredila preiskave v kopališčih in v zabaviščnih prestolnicah in skušala poiskati vse ljudi, ki nimajo nobenega poklica ali točno določene zaposlitve. Te ljudi so dali na poseben seznam in jih bodo poslali na poljsko delo.

Vesti 24. julija
Prvi letalski napad na Rim ne bo rodil drugega učinka, kakor da bo pomnožil sovraštvo proti Angležem in Amerikancem, hkrati pa pri italijanskem ljudstvu ojačil voljo do odpora, pravijo v krogih italijanskih izseljencev v Šanghaju.
Argentinska vlada je ustavila socialistični list »Avanguardia« za nedoločen čas. Vlada ni dala nobene izjave glede ustavitve, pač so, da je ustavljen zaradi tega, ker je od vseh argentinskih listov najbolj kritiziral vladne ukrepe.

103.

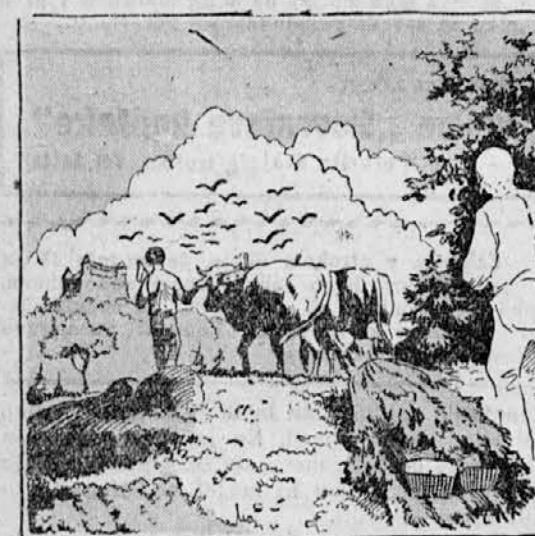
Tanjše neje je drvarček odsekal, debelejšje in vrh pa sta odžagala — in že je pred njima ležala lipova deblo okleščeno. Pri debelni ritni sta zadržala verigo, zapregla voliča in ju pognala po gozdni planinci in nato po klančnem kolniku navzdol. Drvarček je gonil vola, ob plazečem se debelu pa je neslišno stopal beli drvar.

104.

Na gozdni ravni je drvarček vola ustavil ter ju izpregel. Drvarska sekira in žaga sta znova zapeli. Od lipinega debela sta odžagala dva ploha. Drvarček ju je oblesaval, nato pa jel njuno sredico izsekavati vedno globlje. Beli drvar mu je pri tesanju in klesanju bratovih krst ves čas zvesto pomagal z delom in nasveti.

105.

Ko sta lipovi krsti bili izklesani, ju je položil na kup nasekanih smrekovih vej, ju z verigami tesno povezal in zadrnil; nato je vola znova zapregel pred zelen vlek in pognal. Proti limbuškemu gradu sta molče stopala oče in sin; drvarček je vodil vola, za zelenim vplekom z lipovima krstama pa je plaval drvarjeva duša.

Iz Ribnice

Ilustriran Quo vadis, ki je izhajal v »Slov. domu« in bo izšel kot samostojna knjiga, lahko naročite v podružnici »Slovenca« vsako nedeljo dopoldne v ribniški mlekarici, med delavnikom pa v trgovini Govže Anica. Prav tam blagovolite poravnati zaostale naročnine. Sprejemajo se oglasi in osmrtnice za naše liste.

»SLOVENSKI DOM«

izhaja vsak delavnik ob 12. Urejuje: Mirko Javornik. Izdajatelj: inž. Jože Sodja. Za Ljudsko tiskarno: Jože Kramarič, vsi v Ljubljani. Uredništvo in uprava: Ljubljana, Ljudska tiskarna, Kopitarjeva 6. Telefon 40-01 do 40-05. Mesečna naročnina 11 lir, za tujino 20 lir. — Posamezna številka 50 cent.

Zakaj se je os omejila le na obrambo celine?

V treh letih vojne se je Evropa utrdila, se zavarovala in se na znotraj preuredila. Zato je nastopil čas, ko ji je treba te pridobitve le še ohraniti

Berlin, v juliju. Nemški tisk je smatral za primerno, da po dvetedenskih bojih na vzhodu in na Siciliji poda kolikor toliko pregledno poročilo. Za vse te boje je poglavna značilnost njihov obrambni značaj. V Berlinu govorijo o obrambnih bitkah največjega obsega, katerih bistveni namen je v tem, da se nasprotnikova napadalna sila čim bolj obrabi in oslabi. Nedvomno se je na vzhodu razvila

bitka vojnega materiala

kakor je doslej gledel na silovitost spopadov in medsebojnega uničevanja svet še ni videl. V nasprotju s prejšnjo svetovno vojno je pojem bitke vojnega gradiva doživel omembe vredno spremembo, kajti takrat se je pod tem pojmom razumelo veliko nakopičevanje topništva, medtem ko pomeni danes uporabo neznanskih motoriziranih sil. Tako prihajamo do čudne okoliščine, da se sprčo ogromne prostornosti bojišča, kjer se razvijajo boji, sploh more govoriti o ozkih prostorskih ploskvah, kjer je moderno orožje v tolikšnem obsegu nakopičeno na glavnih pogoriščih bitke, kakor tega pojava doslej še nikdar ni bilo. To nakopičevanje je tisto, ki je v glavni meri privedlo do velikega obrabljanja nasprotnikovih napadalnih sredstev.

Druge razlike v primeri z vojaškim položajem v lanskem poletju pa je dejstvo, da je treba tokrat govoriti o sovjetski poletni ofenzivi. Prvi dve poletji bojev proti Sovjetski Rusiji sta potekli v znamenju ofenzive zavezniških vojsk. — V Berlinu opozarjajo na to, da so prva tri leta potekla v znamenju političnega zavarovanja in postavitve evropske trdnjave in njene notranje preureditve. Opozarjajo tudi na okoliščine, ki so dovedle do vojne, ko je odklanjanje predlogov za mirno preureditev Evrope prisililo prizadete, da so prijeli za orožje.

Potem, ko so sile osi in njenih zaveznikov dobile v roke vse potrebne odločilne postojanke v Evropi, da so iz njih v prvih treh letih vojne lahko uvedle nov red vzlic anglosakemu in boljševiskem nasprotovanju in so, mogli pod varstvom, daleč proti vzhodu potisnjenega ruskega bojišča in pod zaščito afriškega bojišča utrditi in dograditi evropsko trdnjavo, je prišlo do popolnega prekreta temeljnih strateških predpogojev. Os ima sedaj nalogo, da

brani evropsko trdnjavo

kot velik prostor z novim redom, in ji zato ni več potrebno, da bi se spuščala v ofenzive kakor pretekla tri leta, ko je morala dobiti v roke šele prostor, na katerem je potem zgradila evropsko trdnjavo. Nasprotno je sovražnik sedaj prisiljen,

Dekliška taborišča v Gozdu-Martuljaku. 240 deklet iz Bavarskega, Saškega, Turinškega, Monakovega in drugih krajev se je prostovoljno javilo za pomoč pri žetvi na Koroškem. Po kratkem šolanju v Gozdu-Martuljaku so se dekleta preteklo soboto zbrala k slovesnosti v Celovcu. Gauleiter dr. Reiner je poveljeval pomen prostovoljne častne službe na Koroškem, ki ima najbogatejšo zgodovino vseh nemških dežel. Gre za to, da je dejal med drugim dr. Reiner, da se zadnji ostanki Balkana izrinejo z nemških tal, za kar bo poskrbela Stranka in izvedla borbo do kraja.

Suhe gobe
po najvišji dnevni ceni
kupuje Sever & Komp.

Skrivnosti z nevidnega bojišča

Vohunski spomini iz prve svetovne vojne

24

Brž ko sva z Owenom prišla v Eidhoven, sem začel vohati in stikati vsepovsod. Delal sem to več kakor mesec dni ter pretaknil vse javne lokale in kotičke po mestu. Potem se mi je zazdelo, da sem našel pravo sled in sem Owenu dejal:

»Zdi se mi, da je središče tolpe, katero iščeva, v gostišču Orenthe, nikjer drugje.«

Tovariš je bil nejeveren in se mi je smejal, rekoč:

»V gostišču so samo postavači, pa lepa dekleta. Vse skupaj diši prav malo po vohunstvu.«

Jaz nisem bil njegovih misli in sem mu oporekal. Pregovarjal sem ga, naj bi vendar šel z mano tja vsaj pogledat. Po dolgem pregovarjanju se je vdal in rekel:

»No zabave bova tam imela na pretek, o tem sem prepričan. Kar se pa tiče kakih težkih rib iz vohunske službe, to pa...«

A vendar je šel in vzela sva stanovanje v tisti veseli hiši, kjer res ni bilo nikoli dolgočas, tako prijazni ljudje so se shajali v njej.

Pretekli je mesec dni, pretekli drugi mesec in začenjal se je tretji. Vse je kazalo, da res ne bo nič. Mene je jezilo, ker sem tako zadržno zagotavljal, da nama uspeh ne more uiti. Poleg tega sem pa moral se prenašati posmehljive in skrajno pomilovalne Owenove poglede.

Nekega dne pa...

Bilo je prav med kosilom. Za mizo v velikem salonu so sedeli običajni gostje, ki so bili pri obedih in večerjav stalna družina. Pogovor je bil glasan in prešeren.

Ko smo že začeli jesti, se je vtaknila med nas gospodinja ter rekla:

»Manjka še gospodična s številko 38, gospodična Burkeova. Čudno. Saj je v hiši, kolikor vem... A, saj zdaj že gre!«

In res, prav pri teh besedah, ko smo se mi lotevali dražljivih predjed, se je na pragu prikazala gospodična s številko 38. Bila je ne-

kam v zadregi ter rdeča kakor paradižnik.

Počakala je nekaj trenutkov na pragu, da se je malo pomirila in da jo je rdečica minila. Potem je krenila k mizi.

A ni se naredila dobrih treh korakov, ko smo vsi izbruhnili v bučen krahot. Ljubki nosek elegantne in privlačne gospodične Nide Burkeove je bil pokrit z debelim in neznansko smešnim oblizem...

Režali smo se in tokli po kolenih, tako se nam je ta nepomembna reč zdela smena. Šele ko smo malo onemogli, se je dami posrečilo, da nam je razložila, kako in kaj je s tistim oblizem. Rekla je:

»Spekla sem se s kleščami, ko sem si kodrala lase.«

To pojasnilo je sprožilo nov val veselosti, potem smo vsi skupaj začeli spet jesti in hrupno veselje se je nadaljevalo kakor vsako pot, kadar smo se sešli za mizo.

»Past se mi je čudovito posrečila. Nikoli si ne bi bil mislil, da se mi bo tako,« sem dejal čez nekaj dni začudenemu tovarišu Owenu, ki ni vedel, na kaj cikan. Moral sem mu razložiti, zakaj hotel sem mu dokazati, da sem imel presneto prav, ko sem silil, da pojdiva stanovat v gostišču Orenthe.

»Kakor veš, sem sumil, da mora biti glavni vohun, ki ga iščeva, tukaj, v gostišču. Iskala sva, jaz še bolj vneto kakor ti, toda vse je bilo zastoj. Ko sem že obupaval, sem se pa domislil nečesa.«

Ne misli, da je bila kdo ve kakšna pogruntavščina. Zelo preprosta zvižaja, ti rečem. Prosil sem najine tovariše v tujini, ki znajo dobiti zvezo tudi z nasprotnikovo obveščevalno službo, če je treba, naj obesimo nasprotnim vohunom novico, da je to gostišče nekak »nabiralnik« naše vohunske službe. To se pravi, navtisti nasprotnikovim vohunom, da se tukaj zbirajo in oddajajo najprej novice in podatki naših ljudi, hkrati pa tukaj dobi-

vajo navodila, ki jih vodstvo zavezniške obveščevalne službe daje svojim zaupnikom. Naročil sem, naj sovražnikovim vohunom tudi dopoveda, da naši vohuni oddajajo svojo pošto v stojalo, na katerem sedi papiga Luru, in da ondi dobivajo tudi pisma z navodili, ki prihajajo od našega vodstva.

Nasprotnik je šel na limanice. Papigino stojalo bi res bilo lahko vzorno skrišališče in nabiralnik za take vrste pošto. Kdo bi mogel kaj sumiti!

Kako je stvar potekala naprej, si ni težko misliti. Nasprotnikova vohunska organizacija je seveda brž obvestila svojega človeka, ki ga je že imela tukaj, naj pazi na papigino stojalo ter ga skrbno preišče. Ta njen človek je gospodična Nida Burkeova, o kateri ne bi nič niti v sanjah sumil česa takega.

No in danes je lepa Nida vgriznila v moje jabolko. Zdi se mi, da jo kar vidim, kako skuša odtrgati bambusove palice, s katerimi je obito tisto štiriočasto stojalo, ter pogledati, kakšne skrivnosti so spravljene pod njimi. Toda v svoji vnemi je pozabila, da sedi vrh stojala strašna papiga Luru!!

Tisti trenutek, ko je hotela od blizu pogledati v stojalo, je ta strahotni Luru zapil svoj kljukasti, strah vzbujajoči kljun v nežni nosek lepe pustolovke... No, zdaj je dekle na varnem...«

Ker sem videl, da me je prijatelj Owen pri teh besedah preplašeno pogledal, sem ga moral potolažiti, rekoč:

»Ne, ne. Nič se ne boj. Nikar ne misli, da sem nanjo opozoril stotnika Sillinga in njegove zankarje... Nida Burke ima preveč plave lase in plave kite bi plavale celo na površini katerega koli umazanega holandskega prekopa...«

Potem je pa tudi vsa storija precej podobna veseli komediji. Morda je edina burka, ki sva jo doživela v svojem obupnem poslu.

da bi bojišče na Siciliji pomenilo že odprto drugo bojišče.

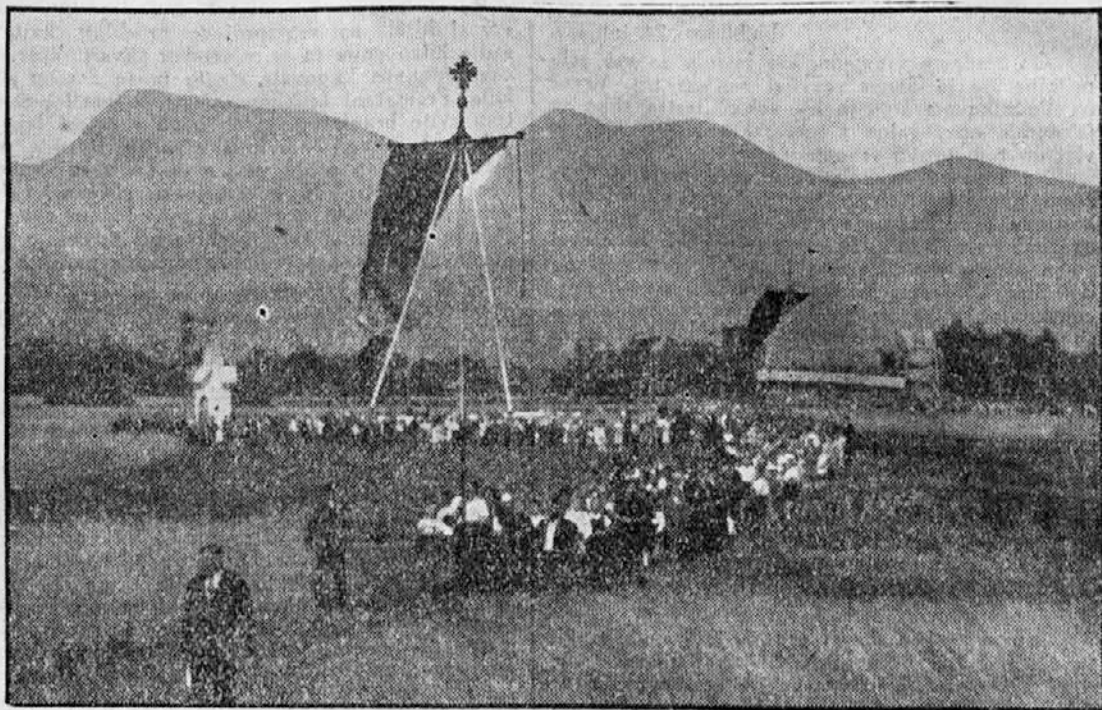
Trdota osnega odpora na Siciliji, katero v Berlinu na vso moč poudarjajo in jo tudi nasprotnik v celoti priznava in sprčo govori, da je boj za posest otoka stopil v drugo obdobje srdečega odpora oči, dokazujejo, kako je osno vojno vodstvo trdno odločeno, da bo tako na Vzhodu kakor tukaj na otoku prisililo nasprotnika do

največje obrabe vojnega gradiva na kopnem, morju in v zraku

Da bi pa boji na Siciliji imeli neposreden vpliv na varnost evropske utrbe v pravem pomenu besede, pa v Berlinu zanikujejo.

Nemško sodbo o vojaškem položaju označuje pošteno stvarno gledanje, ki trditi bojev in njihovega pomena nikakor ne podcenjuje.

Posvetitev Gorenjske Brezmadežnemu Marijinemu srcu

lepo slovesnost. Tako veličastne procesije Primskovljani in tudi marsikateri izmed ostalih Gorenjcev niso še doživeli.

Slavnosti se je udeležil tudi celovski škof, ki je opravil službo božjo ob asisten i domačih župnikov Zupanca, Podvinskega, Cemažarja, iHtija in Hutha.

»Svet«

ne bo smel manjkati v nobeni domači knjižnici

Narkoza iz medu. Davno preden so leta 1841. odkrili eterko narkozo, so se zdravniki trudili, da bi pridobili sredstva za omiljenje bolečin. To se je zgodilo čisto z močnim pritiskom na glavno živčno stanišče s prevezo čez ud, še bolj pogosto pa z dajanjem velike množine narkotičnih pijač, na pr. alkoholnih pijač, opij itd. Zelo so rabili pri nas v Evropi v starem veku narkozo iz medu. Iz medu so kuhali omamljive pijače, kot v gemanskih deželah medico. Pijanost iz medu so uporabili kot narkozo in to je olajšalo zdravnikom njihovo delo.

Samo do 5. avgusta

je še čas za prednaročilo ROMANA V SLIKAH

Quo vadis

Cena veliki knjigi (216 strani s 420 slikami, velikost četrta »Slovenca«, »Slov. dom« ali pol strani »Domoljub«) je: mehko vezana . . . 32 lir trdo v polplatno vezana 45 lir v cel platno vezana na najboljšem papirju . 85 lir Za stare ali nove naročnike »Slovenskega doma« mehko vezana . 25 lir (»Slovenski dom« velja na mesec 11 lir.)

Pišite dopisnico na uredništvo »SLOVENSKEGA DOMA« Ljubljana, Ljudska tiskarna.

Poročal sem tudi, da Burkeova konec koncev niti ni tako nevarna vohunka, kakor sem mislil v začetku.

Zato so se zadovoljili s tem, da jo ovdam holandskim oblastem, ki so jo do konca vojne zaprle v koncentracijsko taborišče. Saj je zadosti kaznovana že s tem, da ji je Luru pokvaril nos, ker je konec ostal v njegovem kljunu...

Hm, čudno se ti zdi, dragi Owen. A saj veš, kako je z ženskami! Lahko jim manjka tudi konec nosa. Dobil se bo človek, ki ga bo prav ta pomankljivost neznansko vlekla. Utegne se zaljubiti vanjo zares, neozdravljivo, četudi je komaj pred nekaj tedni dobil zapoved, da jo mora za vsako ceno spraviti v roke ljudem, ki znajo vohunom bliskovito in neslišno zadržati zanko okoli vratu...

Kaj hočeš, vsi smo ljudje in vsi krvavi pod kožo, tudi... jaz.